

Den 12 JULI 2007
J.nr. NKN-33-00585
NKN-33-00597

Nordjyllands Amt har den 8. december 2005 meddelt afslag på igangsættelse af en VVM-redegørelse for en udvidelse af produktionen på Søndervang Pelsdyrfarm, dvs. ejendommen matr.nr. 1cc Vildmosegård, Mou, beliggende Kystvej 232, Aalborg Kommune (tidligere Sejlflod Kommune). Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, har på ansøgers vegne påklaget afgørelsen til Naturklagenævnet.

Efterfølgende har amtet den 19. januar 2006 meddelt påbud om nedbringelse af produktionen på Søndervang Pelsdyrfarm fra 43 DE til 17 DE senest den 1. marts 2006. Også denne afgørelse har Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, på ansøgers vegne påklaget til Naturklagenævnet.

Sagen vedrører en allerede stedfunden produktionsudvidelse. Forud for de to ovennævnte afgørelser traf amtet den 24. august 2005 afgørelse om, at produktionsudvidelsen er VVM-pligtig, dvs. kræver tilvejebringelse af regionplanretningslinjer med tilhørende VVM-redegørelse. Denne afgørelse blev ikke påklaget til Naturklagenævnet.

Beslutningen om ikke at igangsætte en VVM-procedure er truffet af amtets Udvalg for Teknik og Miljø den 29. november 2005. Af referatet fra udvalgs mødet denne dag fremgår bl.a.:

”Beskrivelse:

Ansøger, Søndervang Pelsdyrfarm ApS, v/..., har udvidet minkproduktionen på ejendommen Kystvej 232, Dokkedal, med 26 DE – fra 17 DE (dyreenheder) mink (600 tæver) og ræve (28 tæver) til 43 DE mink (1.900 tæver). Udvidelsen er foretaget i sæsonen 2000/2001. Udvidelsen blev ikke anmeldt til kommunen og blev heller ikke VVM-screenet på daværende tidspunkt.

Pelsdyrfarmen ligger inden for NATURA 2000-område, i habitatområde 18, Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov. Farmens haller ligger 125 meter fra den hegnede Tofte

Mose. Den nære beliggenhed betyder, at selv en mindre stigning i ammoniakfordampningen fra farmen kan medføre betydelige merbelastning af nærmeste dele af mosen.

Udvalget for Teknik og Miljø behandlede screeningssagen på sit møde den 16. august 2005 (dagsordenens punkt 11) og udmeldte VVM-pligt.

Begrundelsen herfor var, at ammoniaktabet fra den udvidede minkproduktion er beregnet at ville stige ca. 1,6 t N/år. Denne stigning medfører en betydelig øgning i luftbåren N-belastning af fem udvalgte naturarealer i og ved Tofte Mose. De berørte naturarealer er alle N-sårbare mose- og hedetyper, som er udpegningsgrundlag for EF-habitatområdet. Med udpegningsgrundlag som habitatområde følger mål om sikring eller genopretning af gunstig bevaringsstatus for naturtyper, der er udpegningsgrundlag. De berørte naturtyper, der er udpegningsgrundlag, er i forvejen belastede over N-tålegrænse.

De udvalgte naturarealer er med amtets naturplanlægningssystem målsat til klasserne 1 og 2. For disse klasser er der efter administrationsgrundlaget målsat N-deposition under tålegrænseinterval. De berørte naturarealer har alle lave eller meget lave tålegrænseintervaller; for aktiv højmoser således 5-10 kg N/ha/år. N-depositionen i før-situationen vurderes stort set at ligge over alle de berørte naturarealer/naturtypers tålegrænseintervaller. Der er derfor allerede i før-situationen ikke mål opfyldelse for N-deposition på nærområdets naturarealer.

Med amtets administrationsgrundlag for VVM-pligtige husdyrproduktioner fastlægges ammoniakvilkår på baggrund af naturplanlægning for § 3-beskyttede naturarealer, der kan blive påvirket af det konkrete projekt. Naturplanlægningen omsætter regionplanens mål for naturbeskyttelse til konkrete mål for naturkvalitet på § 3-beskyttede naturarealer. Ved sagsbehandlingen tildeles § 3-beskyttede naturarealer i nærområdet omkring husdyrbruget målsætninger for naturkvalitet i klasserne 1 til 5 – efter principperne i administrationsgrundlaget, som er godkendt af amtsrådet 13. april 2004 og optaget i "Forslag til regionplan 2005".

Med administrationsgrundlaget gælder for VVM-pligtige husdyrproduktioner delmål for luftbåren N-belastning for hver målsætningsklasse, afhængig af områdets status i regionplanen. I det konkrete tilfælde forekommer der nær minkfarmen både klasse 1 og 2 naturarealer, for hvilke delmål for luftbåren N-belastning ikke er opfyldt. Da minkfarmen ligger i både internationalt naturbeskyttelsesområde og regionalt naturområde er vilkår for udvidelse af minkproduktionen derfor, at den skal bidrage til et fald i luftbåren N-belastning af disse arealer.

Udvalget ønskede desuden ansøgers hurtige sandsynliggørelse af, at projektet kan leve op til kravet om reduktion af ammoniaktabet, inden en egentlig VVM-redegørelse igangsættes.

Ansøgers materiale

Ansøger har fremsendt nye beregninger, der viser, at ammoniakfordampningen i forbindelse med den foretagne udvidelse stiger med 474 kg N/år. I disse beregninger forudsættes det, at gyllerenderne tømmes dagligt.

Daglig tømning af renderne anses ikke af amtet for værende en robust projektilpasning, fordi

- der ikke foreligger et BAT-byggeblad herpå,
- landmanden som oftest intet incitament har for at tømme renderne dagligt, og
- amtet ikke har afsat ressourcer til at kontrollere det.

Beslutningsgrundlag

Sagen behandles efter planloven og samlebekendtgørelsen.

Projektet vurderes i forhold til nedenstående retningslinjer i forslag til regionplan 2005:

5.3.1 – Regionale naturområder

I de regionale naturområder skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden tjene til at opfylde målene for de regionale naturområder i afsnit 5.3. Hertil hører de målsætninger for naturkvalitet for områdets naturtyper, som fremgår af amtets naturplanlægningssystem.

5.3.5 – NATURA 2000-områder

Inden for områder, omfattet af Ramsarkonventionen, EF-fuglebeskyttelsesdirektivet og EF-habitatdirektivet, må der ikke træffes dispositioner, der strider imod de fastsatte hensigter og bestemmelser om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter.

5.3.6 – Beskyttede naturarealer og landskaber

Inden for områder omfattet af fredning eller af naturbeskyttelseslovens generelle beskyttelsesbestemmelser skal hensynet til natur, landskab, geologi og de kulturhistoriske interesser respekteres. Ved anvendelse af amtets naturplanlægningssystem fastlægges målsætningen af arealernes naturkvalitet. Gennem planlægning og administration skal sikres, at arealerne opnår målsætningen.

Projektets forhold til retningslinje 5.3.5 og EF-habitatdirektivet er nærmere belyst ved udarbejdelse af en konsekvensvurdering, som foreskrevet i EF-habitatdirektivets artikel 6.3. I konsekvensvurderingen konkluderes, at en konsekvens af projektet er påvirkning af naturtyper over tålegrænse, herunder højt prioriteret højmosé. Af habitatdirektivets artikel 6.3 fremgår, at amtet kun kan give tilladelse til en aktivitet, hvis der ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen af denne aktivitets virkninger på det omhandlede habitatområde under hensyn til bevaringsmålsætningen herfor er opnået vished for, at aktiviteten ikke har skadelige virkninger for det pågældende habitatområdes integritet. Vished foreligger, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke foreligger sådanne virkninger.

Det er ikke tilfældet for det foreliggende projekt, jf. ovennævnte konklusion. Derfor kan amtet med henvisning til habitatdirektivets artikel 6.3 ikke udarbejde et regionplantillæg for projektet. Konsekvensvurderingen er vedlagt som bilag.

Etablering af et VVM-pligtigt anlæg uden forudgående VVM-redegørelse og tilhørende regionplantillæg er i strid med samlebekendtgørelsens § 8.

Amtet skal, ifølge planlovens § 51, stk. 5, foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet er af underordnet betydning.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen vurderer, at projektet er i strid med regionplanens retningslinier om regionale naturområder og om beskyttede naturarealer og landskaber.

Baggrunden herfor er, at ansøger ikke har sandsynliggjort at kunne præstere et fald i ammoniaktabet fra minkfarmen, som påkrævet efter administrationsgrundlaget for naturarealer målsat til klasserne 1 og 2 i naturplanlægningssystemet. Minkfarmen belastede i forvejen målbart Tofte Moses meget sårbare mosearealer. Det er en absolut forudsætning for sikring af gunstig bevaringsstatus for især Tofte Moses højmoserealer, at den luftbårne kvælstofbelastning i området nedbringes.

Forvaltningen vurderer endvidere, at projektet er i strid med regionplanens retningslinie om NATURA 2000-områder, idet det i konsekvensvurderingen konkluderes, at en konsekvens af projektet er, at naturtyper – herunder højt prioriteret højmose – påvirkes over tålegrænsen.

Forvaltningen vurderer endeligt på denne baggrund, at der ikke er grundlag for en retlig lovliggørelse af den etablerede minkproduktion, hvorfor den må lovliggøres fysisk.”

I klagerne til Naturklagenævnet er det bl.a. anført, at produktionen på ejendommen frem til 1994 omfattede 46,7 DE ræve/mink – 41,2 DE efter de gældende beregningsregler. Fra 1994 til 2001 har produktionen været opretholdt i reduceret omfang, formentlig ca. 17 DE efter de gældende beregningsregler. I 2001 blev produktionen forøget til samme niveau som i perioden frem til 1994, men nu alene omfattende mink. Det er på den baggrund klagerens opfattelse, at der efter planloven er tilladelse til en produktion på 41,2 DE på ejendommen. Klageren har i den forbindelse henvist til Naturklagenævnets afgørelse af 18. juni 2002 i sagen NKN-97-33/420-0348.

Klageren har endvidere anført, at projektet ikke er i strid med de af amtet nævnte regionplanretningslinjer, og at amtet derfor har pligt til at udarbejde et forslag til regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse. Heller ikke en mulig uoverensstemmelse med habitatreglerne kan føre til, at amtet kan undlade at udarbejde et planforslag.

Efter klagerens mening er amtet desuden forpligtet til at vurdere projektet i den udformning, som er beskrevet af ansøger, herunder ved ikke at se bort fra ansøgers oplysninger om daglig tømning af gyllerender. Amtets argumenter for ikke at ville anerkende daglige tømning som en robust projektilpasning er ikke holdbare.

Heroverfor har amtet hovedsageligt fastholdt de trufne afgørelser.

Naturklagenævnet har ved delafgørelse af 7. marts 2006 tillagt klagen over amtets afgørelse af 19. januar 2006 opsættende virkning.

Afgørelse

Efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4, kan Nordjyllands Amts afgørelser kun påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Sagen er pr. 1. januar 2007 overført til Miljøklagenævnet, som efter § 108 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugloven) træffer afgørelse i sagen efter de hidtil gældende regler.

Det er et retligt spørgsmål, om amtet har været berettiget til at undlade at udarbejde forslag til regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse. Det er dernæst et retligt spørgsmål, om amtet – hvis det første spørgsmål må besvares bekræftende – har haft hjemmel til at meddele påbud om nedbringelse af produktionen på Søndervang Pelsdyrfarm.

Miljøklagenævnet kan derimod ikke tage stilling til, om produktionsudvidelsen på Søndervang Pelsdyrfarm er et VVM-pligtigt projekt – dvs. om projektet må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning med senere ændringer (samlebekendtgørelsen) – idet amtets afgørelse af 24. august 2005 vedrørende dette spørgsmål er upåklaget.

Hvis et ønsket anlæg i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinierne i regionplanen, påhviler det regionplanmyndigheden snarest at tilvejebringe et forslag til regionplantillæg og derefter fremme sagen mest muligt, jf. planlovens § 6 c, stk. 2, 1. pkt. Efter § 6 c, stk. 2, 2. pkt., gælder pligten dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter planlovens § 35 ikke kan opnås.

Nordjyllands Amt har i den foreliggende sag udarbejdet en konsekvensvurdering i henhold til EF-habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Det konkluderes i konsekvensvurderingen, at udvidelsen af produktionen på Søndervang Pelsdyrfarm indebærer en påvirkning over tålegrænsen af flere naturtyper, herunder højt prioriteret højmoser, og at projektet derfor ikke kan godkendes efter artikel 6, stk. 3. Amtet har navnlig på den baggrund afvist at udarbejde et forslag til regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse.

Miljøklagenævnet kan tiltræde, at pligten efter planlovens § 6 c, stk. 2, til at tilvejebringe et forslag til regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse og derefter fremme sagen mest muligt ikke gælder, hvis det pågældende projekt ikke kan realiseres efter EF-habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, jf. herved § 6, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter og de tilsvarende bestemmelser i tidligere habitatbekendtgørelser.

Miljøklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte den af Nordjyllands Amt udarbejdede konsekvensvurdering. Miljøklagenævnet bemærker herved, at amtets valg af metode til beregning af det forøgede ammoniaktab ligger inden for rammerne af det faglige skøn, som Naturklagenævnet normalt ikke har anfægtet ved den retlige prøvelse af amternes afgørelser i denne type sager. Miljøklagenævnet finder ikke anledning til at overveje ændringer i denne praksis, der bør være gældende for færdigbehandlingen af VVM-sager om husdyrbrug, der som nævnt skal ske efter de hidtil gældende regler.

Efter planlovens § 51, stk. 2, påser amtsrådet overholdelsen af planlovens § 6 c og de regler, der er fastsat for administrationen af denne bestemmelse. Efter planlovens § 51, stk. 5, skal amtsrådet foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

Miljøklagenævnet lægger til grund, at produktionen på Søndervang Pelsdyrfarm i 1994 blev reduceret fra 41,2 DE til ca. 17 DE, indtil den i 2001, uden inddragelse af kommunen eller amtet, på ny blev udvidet til ca. 43 DE (1.900 tæver). Miljøklagenævnet finder ikke, at ansøger efter et sådant 7-årigt kontinuitetsbrud har bevaret retten til uden fornyet myndighedsbehandling i henhold til planlovgivningen at øge produktionen til den oprindelige størrelsesorden. Naturklagenavnets afgørelse i sagen NKN-97-33/420-0348 – truffet efter princippet i planlovens § 56, stk. 2, om manglende udnyttelse i tre på hinanden følgende år af en hidtidig ret til at udnytte en ejendom på en måde, som ville kræve tilladelse eller dispensation efter planloven – kan ikke føre til et andet resultat. Produktionsudvidelsen til ca. 43 DE er således

foretaget i strid med planlovens § 6 c og samlebekendtgørelsen, og amtet har haft hjemmel i planlovens § 51 til at meddele påbud om lovliggørelse af produktionen som sket.

Der kan på den baggrund ikke gives medhold i klagerne. Nordjyllands Amts afgørelser af 29. november 2005 og 19. januar 2006 står derfor ved magt. Aalborg Kommune fastsætter herefter en ny frist for at efterkomme påbudet om nedbringelse af minkproduktionen.

Denne afgørelse er truffet af ankechef, cand. jur. Jørgen Bjerring uden medvirken af beskikede medlemmer.

P.N.V.

Jørgen Bjerring